

Dosarul nr. 2ra-1662/22
2-21101953-01-2ra-23112022

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central (jud. L. Turculeț)
Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud. R. Petrov, N. Bondarenco, S. Pilipenco)

DECIZIE

15 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Mariana Pitic
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Consiliul s. Roșu și Primăria s. Roșu, raionul Cahul, reprezentată de avocatul Vasile Șoitu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Sorochin Vasile împotriva Consiliul s. Roșu, Primarului s. Roșu și Primăriei s. Roșu, raionul Cahul cu privire la încasarea cheltuielilor legate de restabilirea și întărirea digului, împotriva deciziei din 14 iulie 2022 a Curții de Apel Cahul,

c o n s t a t ă:

La 07 iulie 2021 Sorochin Vasili a depus cererea de chemare în judecată împotriva Primăriei și Consiliului s. Roșu r. Cahul, primarului s. Roșu r. Cahul privind încasarea cheltuielilor legate de restabilirea și întărirea digului.

În motivarea acțiunii a indicat că, la data de 19 octombrie 2012 între Primăria satului Roșu, în persoana primarului Furtună Grigore, în calitate de arendator și Sorochin Vasili, în calitate de arendaș, a fost încheiat contractul de arendă a construcțiilor hidrotehnice ale iazului nr. 1/A din 19 octombrie 2012. Potrivit pct.1 al contractului de arendă, arendatorul a atribuit, iar arendașul a preluat în arendă construcțiile hidrotehnice ale iazului cu nr. cadastral XXXXX, cu suprafața de 4,48 ha, situat în zona de frontieră în imediata apropiere de r. Prut, inclusiv 01 construcție hidrotehnică sub apă cu suprafața de 13766,3 m.p., 02 construcție hidrotehnică cu suprafața de 2815,3 m.p., 03 construcție hidrotehnică cu suprafața de 2871,9 m.p., 04 construcție hidrotehnică cu suprafața de 3168,8 m.p., 05 construcție hidrotehnică cu suprafața de 1618,8 m.p., 06 construcție hidrotehnică cu suprafața de 12911,3 m.p. Termenul contractului de arendă, potrivit pct.2 al contractului, constituie 20 ani, de la data de 19 octombrie 2012 până la data de 19 octombrie 2032.

Conform pct.5 al contractului de arendă, pentru exploatarea construcțiilor hidrotehnice arendate ale iazului, arendașul achită, cel mult până la data de 15 august a fiecărui an, o plată anuală în sumă de 10 140,68 de lei.

La 07 august 2020 Comisia situații excepționale a primăriei s. Roșu a întocmit un act potrivit căruia, în legătură cu scăderea nivelului apei în r. Prut, a fost verificată starea digului bazinului acvatic care a fost rupt în urma calamităților naturale, ploilor abundente ce au avut loc cu o lună în urmă. A fost măsurată ruptura digului produsă în urma calamităților naturale, ploilor abundente și ridicarea nivelului apei în r. Prut și s-a ajuns la concluzia asupra necesității restabilirii rupturii în cauză și întărirea digului pe o porțiune de 50 m.

Reclamantul a afirmat că, prin raportul de expertiză merceologică nr. 170321 VI din 31 martie 2021 întocmit de către expertul din cadrul Agenției de Expertiză și Evaluare „Proexpert Sud”, valoarea investiției în producerea lucrărilor de construcții capitale și consolidare a dambei la momentul expertizei constituie suma de 259 209,93 de lei, cheltuieli care au fost efectuate din contul arendașului Sorochin Vasili.

Reclamantul a susținut că, în adresa Primăriei și Consiliului satului Roșu a fost expediată o cerere prealabilă prin care s-au adus la cunoștință circumstanțele faptice enunțate anterior precum și s-a solicitat achitarea cheltuielilor în sumă de 259 209,93 de lei legate de lucrările de restabilire a rupturii și de întărire a digului suportate de către arendașul Sorochin Vasili. Reclamantul a afirmat că, prin răspunsul nr. 155 din 20 mai 2021 la cererea prealabilă privind achitarea benevolă a cheltuielilor de restabilire și întărire a digului, Primăria și Consiliul satului Roșu au refuzat achitarea acestor cheltuieli.

Invocând prevederile art. 1288 alin. (1), (2), art. 1312 din Codul civil, art. 11 alin. (1), (2), (4) din Legea apelor nr. 272 din 23 decembrie 2011 a relatat că potrivit pct. 8 lit. d) al contractului de arendă a construcțiilor hidrotehnice ale iazului nr. 1/A din 19 octombrie 2012: „arendatorul este obligat să direcționeze mijloacele financiare acumulate din arendă, în primul rând, la reparația construcțiilor hidrotehnice și consolidarea malurilor”. Astfel, din conținutul acestei clauze contractuale rezultă faptul că ține de sarcina arendașului efectuarea lucrărilor de restabilire/reparare și întărire a digului iazului dat în arendă, respectiv, arendașul urma să suporte cheltuielile legate de aceste lucrări. În pofida acestui fapt, cheltuielile în sumă de 259 209,93 de lei, legate de lucrările de restabilire a rupturii și de întărire a digului au fost suportate de către arendașul Sorochin Vasili, iar dat fiind faptul că obligația de efectuare a lucrărilor în cauză nu ține de sarcina arendașului, se consideră îndreptățiti de a solicita încasarea lor de la arendașul Primăria satului Roșu.

A menționat reclamantul că, în răspunsul la cererea prealabilă oferit de către Primăria și Consiliul satului Roșu s-a invocat faptul că în anul 2020 arendașul Sorochin Vasili a fost scutit de plata anuală de arendă prin decizia consiliului local nr. 06/10 din 24 noiembrie 2020. La caz, într-adevăr prin decizia Consiliului satului Roșu nr. 06/10 din 24 noiembrie 2020 s-a decis scutirea arendașului Sorochin Vasili de la plata de arendă a construcției hidrotehnice a iazului cu nr. cadastral XXXXX pentru anul 2020 în sumă de 10 140 lei din motivul prejudiciului cauzat de calamitatea naturală în contul luării măsurilor de restabilire a digului de către arendaș.

A indicat că scutirea în cauză a fost efectuată după ce arendașul Sorochin Vasili a achitat plata pentru arendă, fapt confirmat prin ordinul de încasare a numerarului nr. NVPF-c100 din 28 iulie 2020, or așa cum prevede Capitolul III, pct. 5 al

contractului de arendă, pentru exploatarea construcțiilor hidrotehnice arendate ale iazului, arendașul achită, cel puțin până la data de 15 august al fiecărui an, o plată anuală, stabilită în sumă de 10 140,68 de lei.

A solicitat admiterea cererii de chemare în judecată, încasarea din contul Primăriei și a Consiliului satului Roșu în beneficiul lui Sorochin Vasili a cheltuielilor suportate în legătură cu lucrările de restabilire a rupturii și întărire a digului, în sumă de 259 209,93 de lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 26 noiembrie 2021 a Judecătorei Cahul, sediul Central, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Sorochin Vasili împotriva Primăriei și Consiliului s. Roșu r. Cahul, primarului s. Roșu r. Cahul privind încasarea cheltuielilor legale de restabilire și întărire a digului.

Prin decizia din 14 iulie 2022 a Curții de Apel Cahul, s-a admis apelul declarat de Sorochin Vasili, reprezentat de avocatul stagiar Gricenco Dana în interesele apelantului și s-a casat hotărârea din 26 noiembrie 2021 a Judecătorei Cahul, sediul Central și s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Sorochin Vasili; s-a încasat în mod solidar din contul Primăriei s. Roșu și Consiliului s. Roșu în beneficiul lui Sorochin Vasili suma de 249 069, 25 de lei cu titlu de cheltuieli suportate în legătură cu restabilirea rupturii și întărirea digului și cheltuielile de judecată în sumă de 7 776,29 de lei cu titlu de taxă de stat achitată la înaintarea acțiunii și suma de 4 333 de lei, cu titlu de taxă de stat achitată la înaintarea apelului.

În partea încasării din contul Primăriei s. Roșu și Consiliului s. Roșu a sumei de 10 140,68 de lei acțiunea s-a respins ca nefondată.

S-a respins ca nefondată acțiunea reclamantului Sorochin Vasili împotriva Primarului s. Roșu, Savilencu Nicolae.

La 18 octombrie 2022, Consiliul s. Roșu și Primăria s. Roșu, raionul Cahul, reprezentați de avocatul Vasile Șoitu, au depus cerere de recurs împotriva deciziei din 14 iulie 2022 a Curții de Apel Cahul, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a indicat că instanțele de judecată la examinarea cauzei au încălcat esențial și au aplicat eronat normele de drept procedural și material, ceea ce a dus la adoptarea unei soluții neîntemeiate.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

Copia recursului declarat, prin scrisoarea datată cu 23 noiembrie 2022 (Vol.VII, f.d. 24) a fost expediată în adresa intimaților și a fost recepționată la 28 noiembrie 2022, conform avizelor de recepție.

La data de 21 decembrie 2022, prin intermediul poștei terestre, Sorochin Vasili a depus referință la cererea de recurs, exprimând poziția în favoarea considerării recursului inadmisibil.

Alte referințe la cererea de recurs, în temeiul art. 439 alin.(2) Cod de procedură civilă, până la data judecării cauzei în ordine de recurs, nu au parvenit.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 14 iulie 2022, iar cererea de recurs a fost depusă la 18 octombrie 2022.

Materialele cauzei atestă expedierea prin scrisoarea datată cu 12 august 2022 a copiei deciziei integrale a instanței de apel către participanții la proces (Vol.I, f.d.215). Din avizele de recepție se distinge că, Primăriei s. Roșu și Consiliului s. Roșu i-a fost adusă la cunoștință decizia motivată la 19 august 2022 și reprezentantului recurenților, avocatul Vasile Șoitu, la 05 septembrie 2022.

Astfel, recursul este declarat în termen.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin încheierea din 25 ianuarie 2023 a Curții Supreme de Justiție completul din 3 judecători a considerat recursul admisibil și a decis examinarea acestuia în fond de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea litigiului dedus judecătii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat de Consiliul s. Roșu și Primăria s. Roșu, raionul Cahul, reprezentați de avocatul Vasile Șoitu, va casa decizia instanței de apel și va menține hotărârea primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu articolul 445 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept: f) să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Din perspectiva prevederilor art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În sensul art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Pornind de la faptul că în sistemul legislației noastre procesuale, instanța de judecată este obligată să soluționeze procesul limitându-se la obiectul acestui în sensul formulat prin acțiune și, după caz, concretizat de către partea reclamantă, subsecvent, instanța de recurs se află în situația de a verifica dacă la caz a fost

îndeplinită condiția unei examinări efective și a oferit un răspuns specific și explicit mijloacelor hotărâtoare pentru rezultatul procesului, a examinat toate pretențiile și argumentele înaintate (a se vedea, în contrast, Lebedinschi vs Moldova, 16 iunie 2015, parag. 31, 35 – 36; Nichifor vs Moldova, 20 septembrie 2016, parag. 29 – 31).

Inițial, Colegiul reține că pentru a verifica legalitatea deciziei contestate, fără a administra noi dovezi, va recurge la recapitularea esenței litigiului dedus judecătii.

În data de 19 octombrie 2012 între Primăria satului Roșu, în persoana primarului Furtună Grigore, în calitate de arendator, și Sorochin Vasili, în calitate de arendaș, a fost încheiat contractul de arendă a construcțiilor hidrotehnice ale iazului cu nr. cadastral XXXXX, suprafața de 4,48 ha situat în zona de frontieră în imediata apropiere de r. Prut, pe un termen de 20 ani, inclusiv 01 construcție hidrotehnică (sub apă) cu suprafața de 13 766,3 m.p., 02 construcție hidrotehnică cu suprafața de 2815,3 m.p., 03 construcție hidrotehnică cu suprafața de 2871,9 m.p., 04 construcție hidrotehnică cu suprafața de 3168,8 m.p., 05 construcție hidrotehnică cu suprafața de 1618,8 m.p., 06 construcție hidrotehnică cu suprafața de 12911,3 m.p.. La fel, potrivit pct.5 al contractului de arendă, pentru exploatarea construcțiilor hidrotehnice arendate ale iazului, arendașul achită, cel mult până la data de 15 august a fiecărui an, o plată anuală în sumă de 10 140,68 de lei (f.d.22 verso – 24, vol.I).

La 07 august 2020 Comisia situații excepționale a primăriei s. Roșu a întocmit un act potrivit căruia, în legătură cu scăderea nivelului apei în r. Prut, a fost verificată starea digului bazinului acvatic care a fost rupt în urma calamităților naturale, ploilor abundente care au avut loc cu o lună în urmă. A fost măsurată ruptura digului produsă în urma calamităților naturale, ploilor abundente și ridicarea nivelului apei în r. Prut și sa ajuns la concluzia asupra necesității restabilirii rupturii în cauză și întărirea digului pe o porțiune de 50 m (f.d.9 verso, vol.I).

Ulterior în baza actului menționat la data de 24 noiembrie 2020 a fost emisă decizia nr. 06/10 „cu privire la examinarea cererii cet. Sorochin Vasile” prin care s-a decis: „1. Se scutește de la plata de arendă a construcției hidrotehnice a iazului cu nr. cadastral XXXXX pentru anul 2020 cu suma de 10 140 lei cet. Sorochin Vasile din motivul prejudiciului cauzat de calamitatea naturală, în contul luării măsurilor de restabilire a digului de către arendaș. Se propune arendașului pe viitor să asigure bunul imobil arendat de calamități naturale” (f.d.22, vol.I).

Ulterior la cererea verbală a lui Sorochin Vasili privind efectuarea expertizei privind determinarea valorii investiției în consolidarea digului iazului din preajma râului Prut, la 31 martie 2021 a fost efectuată expertiza dată și potrivit raportului de expertiză merceologică nr. 170321 VI din 31 martie 2021 întocmit de către expertul din cadrul Agenției de Expertiză și Evaluare „Proexpert Sud”, valoarea investiției în producerea lucrărilor de construcții capitale și consolidare a dambei la momentul expertizei constituie 259 209,93 de lei (f.d.10-21, vol.I).

Astfel, în urma efectuării acestui raport de expertiză reclamantul a depus cerere prealabilă solicitând încasarea/achitarea benevolă în beneficiul său a cheltuielilor suportate în legătură cu lucrările de restabilire a rupturii și întărire a digului în sumă de 259 209,93 lei (f.d.34, vol.I).

Prin răspunsul nr. 155 din 20 mai 2021 la cererea prealabilă privind achitarea benevolă a cheltuielilor de restabilire și întărire a digului nr. 123 din 07 mai 2021 reclamantul a fost informat că conform raportului de expertiză întocmit de expert,

valoarea cheltuielilor de restabilire prevalează cu mult acumulările din plățile de arendă de pe acest an. Mai ales că în anul 2020 arendașul Sorochin Vasili a fost scutit de plata anuală de arendă prin decizia consiliului local nr. 06/10 din 24 noiembrie 2020 și pentru o justificare a cheltuielilor de restabilire a digului trebuie să prezinte devizul de cheltuieli privind reparația digului, contractul cu executorul lucrărilor efectuate sau alt document privind cheltuielile suportate în calitate de arendator al iazului (f.d.35, vol. I).

Prin cererea de chemare în judecată depusă de către Sorochin Vasili împotriva Consiliul s. Roșu, Primarului s. Roșu și Primăriei s. Roșu, raionul Cahul, s-a solicitat încasarea cheltuielilor suportate în legătură cu lucrările de restabilire a rupturii și întărire a digului, în sumă de 259 209,93 de lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prima instanță, judecând cauza civilă în fond, prin hotărârea din 26 noiembrie 2021, a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Sorochin Vasili împotriva Primăriei și Consiliului s. Roșu r. Cahul, primarului s. Roșu r. Cahul privind încasarea cheltuielilor legale de restabilire și întărire a digului (f.d.109, 113-122, vol.I).

Instanța de apel verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate cu apel, prin decizia din 14 iulie 2022, a admis apelul declarat de Sorochin Vasili, reprezentat de avocatul stagiar Gricenco Dana și a casat hotărârea din 26 noiembrie 2021 a Judecătorei Cahul, sediul Central și a pronunțat o nouă hotărâre prin care a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Sorochin Vasili; a încasat în mod solidar din contul Primăriei s. Roșu și Consiliului s. Roșu în beneficiul lui Sorochin Vasili suma de 249 069, 25 de lei cu titlu de cheltuieli suportate în legătură cu restabilirea rupturii și întărirea digului și cheltuielile de judecată în sumă de 7 776,29 de lei cu titlu de taxă de stat achitată la înaintarea acțiunii și suma de 4 333 de lei, cu titlu de taxă de stat achitată la înaintarea apelului.

În partea încasării din contul Primăriei s. Roșu și Consiliului s. Roșu a sumei de 10 140,68 de lei acțiunea s-a respins ca nefondată.

S-a respins ca nefondată acțiunea reclamantului Sorochin Vasili împotriva Primarului s. Roșu, Savilencu Nicolae (f.d.198, 201-210, vol.I).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va casa decizia instanței de apel și va menține hotărârea primei instanțe, din motivele ce succed.

Conform art. 1288 alin. (1), alin. (2) Cod civil, prin contractul de arendă, o parte (arendator) se obligă să dea celeilalte părți (arendaș) un teren agricol și/sau alte bunuri agricole în posesie și folosință pe o durată determinată, iar aceasta se obligă să efectueze plata de arendă. În sensul prezentului capitol prin bunuri agricole se înțeleg mijloace fixe (terenuri cu destinație agricolă, inclusiv din intravilanul localităților, și ale fondului de rezervă, mașini, utilaje și instalații destinate lucrărilor agricole, construcții, inclusiv construcții hidrotehnice, platforme și spații de depozitare destinate păstrării producției agricole, cu terenurile aferente acestora, animale care se folosesc în procesul agricol) și, după caz, mijloace circulante.

În contextul art. 1312 Cod civil, arendatorul este obligat să efectueze reparația capitală a bunurilor agricole date în arendă, altele decât terenurile, în cazul în care contractul nu prevede altfel. Nerespectarea de către arendator a obligației prevăzute

la alin.(1) acordă arendaşului dreptul de a efectua reparaţia capitală din cont propriu şi de a trece cheltuielile suportate în contul plăţii pentru arenda bunurilor agricole.

Totodată, art. 11 alin. (1) lit. a) din Legea apelor nr. 272 din 23 decembrie 2011 prevede că, autorităţile administraţiei publice locale au următoarele atribuţii întreţin şi gestionează corpurile de apă de suprafaţă, zonele şi fişiile de protecţie a apelor aflate în gestiune, conform art.50 alin.(4).

Art. 50 alin. (4) din aceeaşi Lege, autorităţile administraţiei publice locale, alţi posesori privaţi sânt responsabili de întreţinerea corpurilor de apă de suprafaţă, a zonelor şi a fâşiilor de protecţie, precum şi a construcţiilor hidrotehnice aflate în gestiunea lor.

Totoată conform pct 8 din contractul de arendă s-a stabilit că, arendatorul este obligat să direcţioneze mijloacele financiare acumulate din arendă, în primul rând, la reparaţia construcţiilor hidrotehnice si consolidarea malurilor.

Prin prisma criticilor aduse în recursul declarat, Colegiul apreciază ca fiind corectă soluţia primei instanţe de respingere a acţiunii înaintate, în condiţiile în care prima instanţă a reţinut că, reclamantul nu a prezentat probe care să confirme lucrările indicate în raportul de expertiză ca fiind efectuate de către acesta, şi afirmaţiile precum că acesta ar fi efectuat careva lucrări în scopul restabilirii şi întăririi digului, au rămas doar afirmaţii, nefiind susţinute de probe materiale.

La fel, prima instanţă a indicat despre existenţa la materialele cauzei a raportului de expertiză merceologică nr. 170321 VI din 31 martie 2021 întocmit de către expertul din cadrul Agenţiei de Expertiză şi Evaluare „Proexpert Sud”, unde este indicat că valoarea investiţiei în producerea lucrărilor de construcţii capitale şi consolidare a dambei la momentul expertizei constituie 259 209,93 lei şi nu faptul că aceasta este suma care de facto a fost cheltuită de reclamant la restabilirea digului (f.d.10-21).

Însă, totodată, prima instanţă a constatat că, referitor la probele care să confirme lucrul efectuat şi referitor la lucrările efectuate de facto din devizul local, reclamantul a explicat că, „Proiect pentru refacerea dambei nu a făcut, a refăcut damba aşa cum a considerat că ar fi bine. Ca materiale a folosit pietre, pământ, asfalt folosit, gresie deteriorată. Document care confirmă ce materiale şi ce cantitate a folosit nu are. Damba a început să o repare în noiembrie 2020 a terminat reparaţia în martie – aprilie 2021. Careva documente pentru repararea dambei de la primărie nu are. Cu o săptămână înainte de 31 martie 2021 s-a adresat pentru expertiză. Fotografiile anexate la materialele cauzei sunt făcute de expert. Cu expertul nu au stabilit suma. Suma de 259 209,93 lei este valoarea lucrului şi a materialelor pentru restabilirea dambei. Expertului nu i-a prezentat careva cheltuieli, suma era mai mare, dar s-a limitat la ce a spus expertul. Nu a depus cerere în scris la expert. Lucrările indicate în expertiză le-a făcut, a pus piatră cu pământ, compactare a fost cu aparat de mână, diriginte de şantier era un meşter care lucra. Din cei care au efectuat lucrările nu este nimeni specialist în domeniu”.

La acest capitol, Colegiul apreciază ca fiind relevante argumentele recurentului precum că, lipsesc actele confirmative pentru justificarea cheltuielilor de restabilire a digului unde se impune a fi prezentat devizul de cheltuieli privind reparaţia digului, proiect, contractul cu executorul lucrărilor efectuate, facturi fiscale, acte de achiziţie sau alte documente privind cheltuielile suportate de reclamant, acte din care s-ar

putea stabili într-un mod oarecare cuantumul cheltuielilor suportate de acesta la restabilirea digului.

De altfel, efectuarea unor lucrări de genul celor menționate în cererea de chemare în judecată se face după anumite normative, proceduri, cu aplicarea unor materiale care să garanteze o anumită durabilitate în timp a construcției, în așa mod ca nu orice viitură să deterioreze repetat lucrările petrecute. Instanța mai denotă că de către reclamant nu a fost demonstrat că pretinsa reparație a digului rupt reprezintă o reparație cu caracter capital și aceasta urmează a fi efectuată de către arendator.

În ceea ce vizează raportul de expertiză nr.170321 VI din 31 martie 2021, Colegiul relevă că, prima instanță justificat a conchis că, este unul ce ridică suficiente dubii serioase pentru a fi pus la baza admiterii pretențiilor înaintate.

În consecință, instanța de recurs apreciază ca fiind corectă soluția primei instanțe, care prin hotărârea din 26 noiembrie 2021, a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Sorochin Vasili împotriva Primăriei și Consiliului s. Roșu r. Cahul, primarului s. Roșu r. Cahul privind încasarea cheltuielilor legale de restabilire și întărire a digului (f.d.109, 113-122, vol.I), or, instanța de apel eronat a constatat că existența raportului de expertiză merceologică nr.170321 VI din 31 martie 2021 ar demonstra temeinicia acțiunii.

Colegiul accentuează că, în cadrul judecării cauzei civile, prima instanță a creat participanților la proces condiții obiective și echitabile, pentru exercitarea drepturilor și obligațiilor procedurale, fapt ce se încadrează în asigurarea părților dreptului la un proces echitabil, garantat și asigurat prin art. 6§1 CEDO.

La caz, alegațiile recurentului esențiale examinării corecte a litigiului și motivării soluției, au fost apreciate în raport cu normele de drept aplicabile litigiului dedus judecării corelate cu circumstanțele cauzei și suportul probatoriu prezentat în acest sens.

Curtea Europeană, cu referire la art. 6§1 CEDO, amintește că, potrivit jurisprudenței sale constante, hotărârile judecătorești trebuie motivate astfel încât să indice de o manieră suficientă motivele pe care se fondează.

Implicit, instanța de recurs a punctat doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze, ceea ce este admisibil prin prisma jurisprudenței CtEDO (a se vedea cauza García Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag. 26; Moreira Ferreira vs Portugalia (nr. 2) (Marea Cameră); 11 iulie 2017, parag. 84).

Coroborând circumstanțele ce preced, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat și va casa decizia instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu prevederile art.442, art. 444, art. 445 alin. (1) lit. f), alin.(3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Consiliul s. Roșu și Primăria s. Roșu, raionul Cahul, reprezentată de avocatul Vasile Șoitu.

Se casează decizia din 14 iulie 2022 a Curții de Apel Cahul și se menține hotărârea din 26 noiembrie 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Sorochin Vasile împotriva Consiliul s.

Roșu, Primarului s. Roșu și Primăriei s. Roșu, raionul Cahul cu privire la încasarea cheltuielilor legate de restabilirea și întărirea digului.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Maria Ghervas

Mariana Pitic

Victor Burduh

Galina Stratulat